

“Temizlik görevlisi aranıyor, mümkünse mühendis olsun!”*

Yok, yok, şaka sanmayın, yakında böyle ilanlar görürseniz de şaşırmayın. Neden mi? Buyurun, fotoğrafa beraber bakalım. Bu ülkede on binlerce mühendislik bölümü mezunu insan var. Maalesef mezun diyorum, mühendis diyemiyorum. Çünkü kaçının mühendislik donanımına sahip olarak mezun olabildiği, eğitim sistemimizin aczini gösteren başka bir konudur ki, üzerine sayfalar dolusu yazılabilir. Ayrıca pek çok mühendis adayı da yolda. Çoğu, yakında diplomalarını alıp, “mühendis” unvanının başında “işsiz” sıfatı da bulunan gürhün arasına karışacaklar. Peki neden? Bu ülkede neden bu kadar çok işsiz mühendislik mezunu var? Bu insanlar, yüz binlerin arasından sıyrılıp geliyor, onlarca dersi başarıyla veriyor, bin bir zorlukla diplomalarını alıyor, ama sonra? Elinde özgeçmişiyse oradan oraya koşturan “işsizler ordusu” na katılıveriyorlar. Eğer iş bulabilen şanslı azınlıktan değilse, ya gözünü karartıp anadan atadan kalma birikimlerle kendi işini kuruyor ya da “Ya sabır” çekip, baba ocağında hazırdan yemenin mahcubiyetiyle hayatını sürdürebileceği bir iş arıyor ısrarla... Aslında bu tablonun pek çok sebebi var. Birincisi eğitim sistemimizin zafiyeti. Yıllar önce piyasaya her yıl binlerce ziraat mühendisi pompalayıp “ziraatçı” enflasyonu yaratan, yine zamanının en meşhur bölümü olan makine mühendisliğini -gerekli donanımların oluşmasına çok da gerek duymadan- hemen her üniversiteye sokan, hatta günümüzün favorisi elektrik-elektronik mühendisliğini de ihtiyaç fazlası kontenjanlarla çoğaltıp sıradanlaştıran, niteliğe değil niceliğe önem veren, popülist, plansız, denge noksanı eğitim sistemimiz, maalesef en büyük suçlu... İkincisi istihdam sorunu. Ne dersiniz deyin, ekonomisi güçlü bir ülkede işlerin çoğu yolunda gider. Öyle ya da böyle, eğittiğiniz mühendislere iş kapısı açabiliyorsanız, sorun çözülmüştür. Gelin görün ki istihdam darlığı hala en büyük sorun. Ekonomik tablolar pembe ama işsizlik hala büyük dert! Üretimin, endüstrinin, sanayinin önünü açamayan; sanayiciye ucuz ve kaliteli enerji veremeyen; müteşebbisi özendirip destek olamayan; vergi, sigorta gibi resmi zorunlulukları yatırımcıyı küstürecek mertebelere taşıyıp, merdivenaltı imalatların haksız rekabetini dizginleyemeyen bir ekonomik sistemin istihdam tohumları serpmesi mümkün olabilir mi? Ne kadar işletme, o kadar eğitilmiş kadro demek!.. Ülkemizde maalesef kepenk kapatan, fabrikası kararar işletmecilerin sayısı artıyor ve mühendislik diplomaları, sahipleri için bir “iş” anahtarı olmaktan uzaklaşıyor.

Ve üçüncü husus, “işveren bilinci”. Yöneticiler, ihtiyaçlarını ve beklentilerini iyi saptamalı, bu ihtiyaçların en iyi hangi kadrolarla giderilebileceğini iyi bilmeli. Mühendisliğin ne anlama geldiğini bilemeyen, mühendislik birikimine sahip bir çalışanın işletmenin ilgili her birimine çok şey katacağına inanmayan, mühendislik çalışmalarının özellikle üretim, tasarruf, ar-ge gibi konularda verimi nasıl yükselteceğini öngöremeyen bir işletmecinin, kadrosunda mühendis barındırması elbette beklenemez. Yöneticilerin, öncelikle mühendislik hizmetleri ve mühendislerin kendilerine neler katabileceği konusunda çeşitli kişi ve kurumlardan bilgi alması gerekiyor. Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şubesi tarafından işletmelerde Elektrik-Elektronik-Bilgisayar Mühendisliği kadroları oluşturmanın sağlayacağı faydaları anlatmak üzere çeşitli çalışmaların hazırlanması, bu anlamda oldukça faydalı ve örnek teşkil eden bir faaliyettir. Şimdi dönelim başa... Yukarıdaki fotoğrafı değiştiremezsek, hele hele ekonomik sıkıntının can yaktığı bu dönemlerde, sadece mühendislerin değil, tüm bölümlere ilişkin eğitilmiş personelin sayısı plansız bir şekilde artacak ve niteliklerini sergileyebilecekleri iş alanları da daralmaya devam edecek. Evet, evet, şaka değil; dükkanında süpürge sallayacak personel arayanlar bile “Nasıl olsa bunlardan çok var, mümkünse mühendis olsun” diyecek! Sonrasında ise mekanın integralini alıp tozların yoğunluğunu hesaplayan ve “En az süpürge darbesiyle en iyi temizliği nasıl yapabilirim?” diye kafa yoran temizlik görevlileri görmek zorunda kalacağız!..

* Fahir ÇAM'ın BURSA HAKİMİYET Gazetesinde yayımlanan makalesinden alınmıştır.